

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

(Мінфін)

Писл		OKTIVA MOMODIA	' '	ржавна _] сраїни	регуляторна	служба	
від	20	_ p. №	На	a №	від	20	_ p.
	вул. М. Гру	,	2 м. Київ 01008 т <u>@minfin.gov.ua</u> , т	` ′	· 1	425-90-26	

Про розгляд проекту наказу

Міністерство фінансів України відповідно до вимог Закону України від 11.09.2003 № 1160-IV «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» надсилає на розгляд проект наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку обліку товарних запасів для фізичних осіб-підприємців, у тому числі платників єдиного податку» і просить погодити його в найкоротший термін.

Проект наказу та аналіз регуляторного впливу оприлюднені на офіційній сторінці Міністерства фінансів України в мережі Інтернет (www.mof.gov.ua) у рубриці «Законодавство» у розділі «Проекти регуляторних обговорення».

Додатки:

- 1. Проект акта на 6 арк. в 1 прим.
- 2. Пояснювальна записка на 2 арк. в 1 прим.
- 3. Аналіз регуляторного впливу на 10 арк. в 1 прим.
- 4. Повідомлення про оприлюднення на 1 арк. в 1 прим.

Заступник Міністра

Світлана ВОРОБЕЙ

Тетяна Завгородня 201 56 81 (26-81)

Міністерство фінансів України

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД Сертифікат <u>58E2D9E7F900307B0400000099F72E00B5F09200</u>

Підписувач Воробей Світлана Іванівна

Дійсний з 01.03.2021 16:25:30 по 01.03.2023 16:25:30

11110-09-5/10940 від 05.04.2021

Повідомлення про оприлюднення проекту наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку ведення обліку товарних запасів для фізичних осіб-підприємців, у тому числі платників єдиного податку»

Міністерство фінансів України повідомляє про оприлюднення наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку ведення обліку товарних запасів для фізичних осіб-підприємців, у тому числі платників єдиного податку» (далі — проект наказу).

Проект наказу розроблено Міністерством фінансів України спільно з Державною податковою службою України з метою забезпечення виконання пункту 12 статті 3 Закону України від 06.07.1995 № 265 «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» (далі — Закон № 265) стосовно визначення порядку ведення обліку товарних запасів для фізичних осіб — підприємців, у тому числі платників єдиного податку.

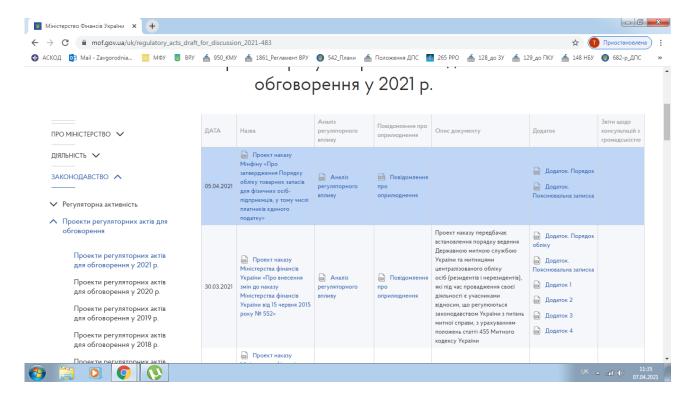
Проект наказу та аналіз його регуляторного впливу оприлюднені на офіційному вебсайті Міністерства фінансів України (www.minfin.gov.ua в рубриці «Законодавство \ Проекти регуляторних актів для обговорення \ Проекти регуляторних актів для обговорення у 2021»).

Зауваження та пропозиції до проекту наказу надавати на поштову або електронну адресу:

Міністерство фінансів України, вул. Грушевського, 12/2, м. Київ-8, 01008.

Державна регуляторна служба України, вул. Арсенальна, буд. 9/11, м. Київ, 01011, e-mail: <u>inform@dkrp.gov.ua</u>.

Зауваження та пропозиції до проекту наказу приймаються протягом місяця з дня оприлюднення.

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

до проекту наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку ведення обліку товарних запасів для фізичних осіб – підприємців, у тому числі платників єдиного податку»

І. Визначення проблеми

Пунктом 12 статті 3 Закону України від 06 липня 1995 року № 265/95-ВР «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» (далі — Закон № 265), із змінами та доповненнями, внесеними Законом України від 20 вересня 2019 року № 128-ІХ «Про внесення змін до Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» та інших законів України щодо детінізації розрахунків у сфері торгівлі та послуг», передбачено, що суб'єкти господарювання, які здійснюють розрахункові операції в готівковій та/або в безготівковій формі (із застосуванням електронних платіжних засобів, платіжних чеків, жетонів тощо) під час продажу товарів (надання послуг) у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг, а також операції з приймання готівки для подальшого її переказу зобов'язані вести в порядку, встановленому законодавством, облік товарних запасів, здійснювати продаж лише тих товарів (послуг), що відображені в такому обліку.

Такі вимоги не поширюються на фізичних осіб – підприємців (далі – ФОП), які є платниками єдиного податку та не зареєстровані платниками податку на додану вартість (крім тих, які провадять діяльність з реалізації технічно складних побутових товарів, що підлягають гарантійному ремонту, а також лікарських засобів та виробів медичного призначення, ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння).

Крім того, відповідно до Закону України від 14 липня 2020 року № 786-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо функціонування електронного кабінету та спрощення роботи фізичних осіб – підприємців» (далі — Закон № 786) внесено зміни до пункту 177.10 статті 177 та пункту 178.6 статті 178 Податкового кодексу України (далі — Кодекс), якими змінено способи ведення обліку доходів та витрат фізичними особами — підприємцями, що застосовують у своїй господарській діяльності РРО, та зобов'язано останніх дотримуватись встановленого порядку застосування РРО;

Водночас, незважаючи на те, що Законом № 265 для суб'єктів господарювання, в тому числі певної категорії ФОП – платників єдиного податку, які застосовують під час здійснення розрахункових операцій реєстратори розрахункових операцій та/або програмні реєстратори розрахункових операцій (далі — РРО), передбачено обов'язок вести облік товарних запасів, ані в самому Законі № 265, ані в Кодексі не міститься встановлена форма такого обліку.

Правова невизначеність може стати причиною непорозумінь між суб'єктами господарювання та контролюючими органами, зокрема необгрунтованих вимог контролюючих органів під час проведення контрольно-перевірочних заходів.

Таким чином, встановлення Порядку ведення обліку товарних запасів за місцем реалізації разом із затвердженням типової форми, за допомогою якої такий облік необхідно вести, забезпечить уніфікований та справедливий підхід до питань визначення зобов'язань із сплати податків та зборів за результатами господарської діяльності самими суб'єктами та не дозволить контролюючим органам по-різному трактувати вимоги одних і тих самих норм законодавства.

З метою врегулювання правової невизначеності та для забезпечення реалізації положень Закону № 265 і Кодексу підготовлено проект наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку ведення обліку товарних запасів для фізичних осіб — підприємців, у тому числі платників єдиного податку» (далі — проект акта).

Дія проекту акта поширюється на ФОП, у тому числі платників єдиного податку, які використовують РРО.

При цьому слід зазначити, що кількість ФОПів, які відповідно до закону, вели свою господарську діяльність із застосуванням РРО, станом на 31 грудня 2020 року становила 84,6 тис. осіб, з них платників єдиного податку—28,5 тис. осіб.

У зв'язку з внесенням змін до пункту 61 підрозділу 10 розділу XX Кодексу кількість ФОП, на яких поширюються вимоги законодавства щодо ведення обліку товарних запасів за місцем реалізації товарів, збільшилася до 31,1 тис. осіб, відповідно зареєстрованих платниками податків видів діяльності, але кількість ФОП цим не обмежується та буде постійно зростати.

Виникнення обов'язку у ФОП застосовувати РРО відповідно до зареєстрованих видів діяльності не ϵ винятком, навпаки ϵ винятками із загального правила, за яким, РРО мають застосовувати такі категорії ФОП:

на загальній системі оподаткування;

що здійснюють торгівлю підакцизною групою товарів (крім вин столових), незалежно від системи оподаткування;

платники єдиного податку, які отримали протягом звітного періоду дохід, що перевищує дохід, визначений пунктом 61 підрозділу 10 розділу XX Кодексу, встановлений для цілей застосування РРО;

незалежно від системи оподаткування та форми здійснення розрахункових операцій, які здійснюють конкретні та визначені Кодексом види діяльності.

З початку 2021 року ФОП на загальній системі оподаткування та ФОП – платники єдиного податку станом на 31 березня 2021 року вже зареєстрували близько 15 тис. РРО. Таким чином, прогнозна кількість ФОП, які зацікавлені в затвердженні Порядку обліку товарних запасів за місцем їх реалізації, значно перевищує 100 тис. осіб, які вже використовують РРО та, враховуючи процес фіскалізації розрахункових операцій в Україні, буде постійно збільшуватись.

Основні групи (підгрупи), на які проблема має вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Hi
Громадяни	+	-
Держава	+	_
Суб'єкти господарювання,	+	-
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	-

Урегулювання зазначених проблемних питань не може бути здійснено за допомогою:

ринкових механізмів, оскільки такі питання регулюються виключно нормативно-правовими актами;

чинних регуляторних актів, оскільки їх редакція не дає змоги забезпечити виконання вимог Закону № 265, через відсутність у них відповідних норм регулювання зазначених відносин.

II. Цілі державного регулювання

Проектом акта передбачено затвердити Порядок ведення обліку товарних запасів для ФОП, у тому числі платників єдиного податку.

Державне регулювання спрямоване на:

забезпечення прав споживачів (населення) на отримання якісних товарів від торговців разом з документами встановленої форми та змісту, що підтверджують їх походження та підтверджують право власності;

створення нормативно-правових підстав для ведення обліку ФОП, встановлення однакових вимог до такого обліку, не залежно від регіону України та окремої думки контролюючих органів;

надання суб'єкту господарювання можливості ведення обліку товарних запасів у паперовій чи електронній формі, тобто зручний для нього спосіб;

забезпечення фінансових інтересів держави за допомогою зменшення ймовірності реалізації контрафактних товарів ФОПами;

відсутність можливості у недобросовісних працівників контролюючих органів на свій розсуд трактувати норми матеріального права під час проведення контрольно-перевірочної роботи, з метою залякування представників малого бізнесу неіснуючими штрафами, зниження можливості адміністративного тиску на представників малого та мікро бізнесу.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

Першою альтернативою ε прийняття нормативно-правового акта, який визнача ε порядок ведення товарних запасів для ФОП, у тому числі платників ε диного податку.

Другою альтернативою ϵ залишення існуючої ситуації без змін. Про існування інших альтернатив не відомо.

1. Альтернативні способи досягнення цілей державного регулювання:

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Затвердити розроблений нормативно-правовий акт
Альтернатива 2	Залишити ситуацію без змін

2. Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Підходи органів ДПС до ФОП після набуття чинності регуляторним актом залишаються незмінними. Витрати на утримання органів ДПС, зокрема на контроль за суб'єктами господарювання, яких стосується регуляторний акт, залишаються незмінними та у межах, визначених бюджетом.

Також слід зазначити, що ведення обліку товарних запасів ФОП, у тому числі платниками єдиного податку, не потребуватиме додаткових витрат державного бюджету.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Прийняття регуляторного акта забезпечить виконання вимог законодавства, захистить права споживачів, встановить однакові та зрозумілі вимоги для всіх ФОП, зменшить ймовірність реалізації контрафактних товарів на території України, спростить та систематизує питання ведення обліку ФОПами, усуне можливість адміністративного тиску на представників малого бізнесу в особистих інтересах представниками контролюючих органів	
Альтернатива 2		Не дасть змоги виконати вимоги Закону № 265, та призведе до: залишення існуючої прогалини в правовому регулюванні; недовіри до державних інститутів, оскільки самою державою не виконано вимоги законодавства;

буде сприяти
постійним конфліктам
торгівців 3
контролюючими
органами та
споживачами;
надаватиме можливість
ФОП безперешкодно
здійснювати реалізацію
контрафактного товару
на території України

3. Проект впливає на сферу інтересів громадян

T T T T T T T T T T T T T T T T T T T					
Вид альтернативи	Вигоди	Витрати			
Альтернатива 1	سم ا	Витрати громадян відсутні			
Альтернатива 2	Відсутні	Витрати громадян відсутні			

4. Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Загальну кількість ФОП, які мають застосовувати РРО відповідно до вимог законодавства з 01 січня 2021 року, встановити не можливо, але для розрахунку прогнозної кількості суб'єктів господарювання, які підпадають під дію Законів № 786 та № 265, взято кількість ФОП, активних платників податків, що вже застосовують у своїй господарській діяльності РРО та подають звітність до контролюючих органів:

Всього ФОП: (тис. осіб)	з них ФОП				
	перебувають на загальній системі оподаткування	перебувають податку	на	єдиному	
100	68,9	31,1			

Визначити точну кількість ФОП, яким необхідно буде зареєструвати РРО та на яких буде поширюватись розроблений Порядок обліку, неможливо у зв'язку із можливістю платників податків самостійно обирати способи проведення розрахункових операцій, які не передбачають обов'язкового застосування РРО, відмову від певного асортименту товарів, продаж якого потребує обов'язкового застосування РРО, процес постійного відкриття та закриття господарських одиниць, реєстрації постановки на облік / зняття з

обліку ФОП та наявності у суб'єктів господарювання видів діяльності, які фактично не здійснюються.

Розподіл зазначених ФОП на середніх, малих та мікропідприємців вказувати недоцільно, оскільки проблема однаково впливає на всіх ФОП, незалежно від форми власності та рівня доходу. Окрім того, відповідно до існуючих на сьогодні критеріїв розподілу суб'єктів господарювання жоден ФОП не може бути віднесений до категорії великих підприємців, тому прийняття регуляторного акта не стосується великих та бюджетоутворюючих платників податків.

Регуляторний акт стосується суб'єктів господарювання, які вже здійснюють господарську діяльність і яким на момент затвердження проекту були відомі вимоги чинного законодавства в частині обліку товарних запасів протягом не менше трьох кварталів (9 місяців календарного року).

Слід зазначити, що для ведення обліку товарних запасів передбачено використання відомих суб'єктам господарювання первинних документів, що свідчать про походження товарів, які використовуються у господарській діяльності на постійній основі і робота з якими, методом відображення у типовій формі таких їх реквізитів як дата, номер, кількість товарів та їх ціна, не призведе до виникнення жодних труднощів у ФОП.

Інформація щодо дат господарських операцій, переліку, назв товарів та їх ціни міститься у накладних на товар, товарно-транспортних накладних, вантажно-митних деклараціях, актах закупки, фіскальних чеках, товарних чеках тощо. Тобто, суб'єкт господарювання разом із придбаним у постачальників для роздрібного продажу товаром, отримує інформацію щодо цих товарів. Нумерація документів, що свідчать про походження товарів є обов'язковою для всіх суб'єктів господарювання оптової торгівлі, незалежно від сфери їх діяльності, відповідно стандартів бухгалтерського обліку.

Працівники суб'єктів господарювання та/або самі ФОП, які до набуття чинності регуляторним актом приймали на господарських об'єктах товарноматеріальні цінності, що супроводжуються відповідними первинними документами, звіряли номенклатуру і кількість отриманого товару за реквізитами документів, у подальшому будуть записувати (заносити в електронному вигляді) до затвердженої форми відомості щодо ведення товарних запасів.

При цьому виконання вимог законодавства, за умови заповнення паперової форми ведення товарних запасів, не потребуватиме витрачання значних проміжків часу чи будь яких матеріальних витрат. У разі обрання ведення електронної форми обліку процес ведення форми буде відбуватись без матеріальних витрат та займати ще менший проміжок часу.

Вид альтернативи	Вигоди		Витрати
Альтернатива 1	Дає можливість	суб'єктам	Під час вибору способу
	господарювання:	виконати	ведення форми обліку у
	Вимоги	олоннир	паперовому вигляді окремі
	законодавства,	проводити	додаткові витрати відсутні

аналіз інформацію про рух товарів на оскільки господарському запобігати застосуванню санкцій з боку контролюючих зможуть органів, зловживанням (безпідставним наявних покупців ними y ФОП було отримано встановлених (ідентифікованих) постачальників і навпаки, що від сумнівного постачальника ведення вказаної форми в товар не отримувався, дасть можливість довести, що контрафактний контрабандний товар ним не отримувався, a відтак продавався; у випадку форсмажору (пограбування, пожежі, тощо) аргументовано довести суму отриманих збитків для їх відшкодування страховим компаніям або через органи суду.

Окрім того, затвердження нормативно-правового щодо ведення обліку товарних запасів ФОПами захистить їх віл непорозумінь працівниками контролюючих органів з приводу належного ведення обліку, наявності чи відсутності відповідних документів, що підтверджують такий облік

узагальнювати та/або мінімальні (несуттєві), передбачається об'єкті; ведення однієї простої форми безпідставному для обліку товарних запасів, штрафних яку суб'єкти господарювання роздрукувати також самостійно допомогою за 99% У таких претензіям) з боку непорядних суб'єктів засобів. Також без щодо понесення додаткових придбаних/ніби то придбаних супутніх витрат ФОПи будуть товарів; здійснювати аргументовано доводити, що відомостей щодо первинних від документів, метолом відображення їх реквізитів у формі обліку.

> Взагалі відсутні, у разі що електронному вигляді

Альтернатива 2

Відсутні

Відсутні

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала	
Альтернатива 1		Альтернатива 1 дає змогу досягнути поставлених цілей державного регулювання	
Альтернатива 2	Відсутні	Відсутні	

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обгрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
	Дає можливість ФОП виконувати вимоги чинного законодавства щодо ведення обліку товарів, аналізувати і узагальнювати інформацію щодо товарів, захищати свої інтереси і права від несумлінних осіб та у випадку форсмажорних обставин, а також під час спілкування з працівниками контролюючих органів		Е найбільш оптимальною серед запропонованих альтернатив, оскільки дає змогу досягнути поставлених цілей державного регулювання під час самих мінімальних витратах або взагалі без будь-яких витрат
Альтернатива 2	Відсутні		Не дає змоги досягнути поставлених цілей державного регулювання

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Реалізація поставлених цілей державного регулювання забезпечується шляхом прийняття проекту наказу, яким буде забезпечено:

створення зрозумілої для ФОП нормативної бази, зокрема чітке висвітлення вимог Закону № 265 щодо ведення обліку товарних запасів та встановлення покрокового алгоритму їх виконання нормативним документом;

захист інтересів ФОП, зокрема платників єдиного податку, від непорозумінь з працівниками контролюючих органів та необгрунтованого адміністративного тиску;

можливість аргументованого підтвердження походження товарів, в тому числі відсутності зав'язків з сумнівними постачальниками товарів. Автоматично призведе до можливості ФОП спростувати звинувачення в торгівлі контрафактним товаром.

Заходами, які необхідно здійснити для реалізації зазначених цілей, є:

погодження проекту наказу із заінтересованими центральними органами виконавчої влади та державна реєстрація в Міністерстві юстиції України;

використання затвердженої форми обліку товарних запасів відповідно до встановленого Порядку.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які мають проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація проекту наказу Міністерства фінансів України не передбачає фінансових витрат з боку державних органів та, відповідно, додаткових видатків бюджету.

VII. Обгрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії проекту акта ε необмеженим, оскільки норми законодавства, які передбачають необхідність прийняття проекту акта, мають необмежений термін дії.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Розмір надходжень до бюджету	Прийняття цього наказу не впливатиме на розмір надходжень до бюджету
Кількість ФОП, зокрема, платників єдиного податку, на яких поширюється дія акта	Дія акта поширюється на 100000 ФОП, зокрема, 31100 ФОП платників єдиного податку
Час та кошти, витрачені ФОП, зокрема, платниками єдиного податку на реалізацію регуляторного акта	Реалізація проекту наказу не потребує взагалі чи/або потребує мінімальних матеріальних витрат платників податків
Рівень поінформованості ФОП,	Рівень поінформованості платників податків щодо основних положень

зокрема, платників єдиного податку

податків щодо основних положень наказу є належним та високим, оскільки він стосується суб'єктів господарювання, які вже здійснюють підприємницьку діяльність, вимоги щодо обліку товарів вже прийняті, а проект наказу, яким встановлюється порядок такого обліку опубліковано вже електронному В вигляді на офіційному веб-сайті Міністерства фінансів України

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Базове відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься до дня набрання чинності цим актом шляхом збору пропозицій і зауважень до проекту та їх аналізу, врегулюванням можливих колізій та конфліктів інтересів в процесі його затвердження.

Повторне відстеження результативності акта не ε обов'язковим, пропонується провести не раніше ніж через 2 роки з моменту прийняття. Його затвердження не ма ε на меті збільшення надходжень від застосування фінансових штрафних санкцій, а навпаки ε інструментом захисту ФОП від необгрунтованих претензій з боку контролюючих органів, гаранту ε належний захист прав споживачів.

У разі надходження пропозицій та зауважень щодо вирішення неврегульованих або проблемних питань буде розглядатись необхідність внесення відповідних змін.

Міністр фінансів України

Сергій МАРЧЕНКО

_2021 p.

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

від

Київ

№

Про затвердження Порядку ведення обліку товарних запасів для фізичних осіб — підприємців, у тому числі платників єдиного податку

Відповідно до статті 3 Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг», Податкового кодексу України та підпункту 5 пункту 4 Положення про Міністерство фінансів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року № 375,

наказую:

- 1. Затвердити Порядок ведення обліку товарних запасів для фізичних осіб підприємців, у тому числі платників єдиного податку, що додається.
- 2. Департаменту податкової політики в установленому порядку забезпечити:

подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України;

оприлюднення цього наказу.

- 3. Цей наказ набирає чинності протягом 10 днів з дня його офіційного опублікування.
- 4. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою та покладаю на Голову Державної податкової служби України Любченка О. М.

Міністр

Сергій МАРЧЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ Міністерства фінансів України	
2021 nory No	

ПОРЯДОК

ведення обліку товарних запасів для фізичних осіб – підприємців, у тому числі платників єдиного податку

І. Загальні положення

1. Цей Порядок розроблено відповідно до Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» (далі — Закон), Податкового кодексу України (далі — Кодекс), Положення про Міністерство фінансів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року № 375.

Цей Порядок визначає правила ведення обліку товарних запасів та поширюється на фізичних осіб – підприємців, у тому числі платників єдиного податку (далі – ФОП), які відповідно до Закону зобов'язані вести облік товарних запасів та здійснювати продаж лише тих товарів, що відображені в такому обліку, та осіб, які фактично здійснюють продаж товарів (надання послуг) та/або розрахункові операції в місці продажу (господарському об'єкті) такого ФОП.

2. У цьому Порядку терміни вживаються в таких значеннях:

документи, які підтверджують облік та походження товарів — Форма обліку товарних запасів, визначена додатком до цього Порядку (далі — Форма обліку), та первинні документи;

первинні документи — опис залишку товарів на початок обліку, накладні, транспортні документи, вантажно-митні декларації, акти закупки, фіскальні чеки, товарні чеки, інші документи, що містять реквізити, які дозволяють ідентифікувати постачальника та отримувача товару (назва суб'єкта господарювання, РНОКПП або ЄДРПОУ суб'єкта господарювання, серія та номер паспорта / номер ІD картки для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовились від прийняття РНОКПП та офіційно повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відповідну відмітку в паспорті), дату проведення операції, найменування, кількість та вартість товару.

Опис залишку товарів на початок обліку має містити інформацію про: найменування товарів, наявних у такого ФОП на дату набуття ним обов'язку щодо ведення обліку товарних запасів, кількості таких товарів (із зазначенням одиниці виміру) та їх вартості, самостійно визначеної ФОП.

У первинних документах, що засвідчують знищення, втрату або використання товарів на власні потреби, зазначається вартість товару за ціною придбання, підтвердженою обліком товарів, визначеним цим Порядком, та не зазначаються реквізити постачальника і отримувача товару;

місце продажу (господарський об'єкт) — стаціонарний або будь-який пересувний об'єкт, у тому числі транспортний засіб, частина пересувного чи стаціонарного об'єкта, у тому числі транспортного засобу, де здійснюються розрахункові операції під час продажу товарів (надання послуг);

місце зберігання — стаціонарний або будь-який пересувний об'єкт, у тому числі транспортний засіб, частина пересувного чи стаціонарного об'єкта, у тому числі транспортного засобу, земельна ділянка, де зберігаються товарні запаси, що належать Φ O Π ;

товарні запаси — сукупність товарів, що утримуються Φ ОП для подальшого продажу (надання послуг).

Інші терміни, що вживаються в цьому Порядку, застосовуються в значеннях, визначених законодавством.

II. Порядок ведення обліку товарних запасів

1. Облік товарних запасів здійснюється ФОП шляхом постійного внесення до Форми обліку інформації про надходження та вибуття товарів на підставі первинних документів, які є невід'ємною частиною такого обліку.

ФОП, який здійснює діяльність у декількох місцях продажу (господарських об'єктах), веде облік товарних запасів також за кожним окремим місцем продажу (господарським об'єктом) на підставі первинних документів, виданих на окреме місце продажу (господарський об'єкт), та/або первинних документів на внутрішнє переміщення товарів та копій первинних документів, які підтверджують отримання товарів ФОП. Первинні документи на внутрішнє переміщення товарів та копії первинних документів на отримання товарів ФОП є невід'ємною частиною такого обліку.

Первинні документи, на підставі яких внесено записи до Форми обліку, ϵ обов'язковими додатками до такої форми. Внесення даних до Форми обліку щодо надходження товарів на підставі первинних документів здійснюється до початку їх реалізації.

2. Форма обліку ведеться за вибором ФОП у паперовій або в електронній формі.

Форма обліку має містити зазначені в довільному порядку дані ФОП: прізвище, ім'я та по батькові (за наявності), реєстраційний номер облікової картки ФОП або серія та номер паспорта / номер ID картки для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовились від прийняття РНОКПП та офіційно повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відповідну відмітку в паспорті, податкова адреса, назва та адреса місця продажу (господарського об'єкту) або місця зберігання, в межах якого ведеться облік. Для паперової форми обліку зазначені дані мають міститися на титульному аркуші.

- 3. ФОП вносить до Форми обліку відомості в такому порядку:
- 1) у графі 1 зазначається порядковий номер рядка, в якому здійснено відповідний запис;

- 2) у графі 2 дата здійснення запису;
- 3) у графах 3 6 реквізити первинного документа (вид первинного документа, дата його складання, номер первинного документа (за наявності), назва суб'єкта господарювання постачальника або отримувача, його РНОКПП або ЄДРПОУ / номер ID картки для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовились від прийняття РНОКПП та офіційно повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відповідну відмітку в паспорті);
- 4) у графі 7 загальна вартість товару відповідно до первинного документа про надходження товару;
- 5) у графі 8 загальна вартість товару відповідно до первинного документа про вибуття товарів (крім даних щодо продажу через реєстратор розрахункових операцій / програмний реєстратор розрахункових операцій (далі PPO/ПРРО).

Вибуттям товарів для цілей цього Порядку вважається:

продаж товарів з розрахунком в безготівковій формі, який здійснено у встановлених законодавством випадках без застосування реєстраторів розрахункових операцій / програмних реєстраторів розрахункових операцій;

внутрішнє переміщення товару між належними одному й тому ж ФОП місцями продажу (господарськими одиницями) та/або місцями зберігання;

знищення або втрата товару;

повернення товару постачальнику;

використання товарів на власні потреби;

- 6) у графі 9 зазначаються примітки, передбачені цим Порядком.
- 4. Записи у Формі обліку ведуться в хронологічному порядку надходження або вибуття товарів.
- 5. Для Φ ОП, в яких виникає обов'язок щодо ведення обліку товарних запасів, перший запис, що вноситься Φ ОП до Φ орми обліку, має відображати інформацію про залишки товарів, наявних у такого Φ ОП на дату набуття ним обов'язку щодо ведення обліку товарних запасів.

Такий запис вноситься до Форми обліку на підставі самостійно складеного ФОП документа щодо опису залишків товарів у такому порядку:

графа 1 - цифра «1»;

графа 2 – дата внесення запису;

графа 3 – опис залишку товарів на початок обліку;

графа 4 – дата складання опису залишку товарів на початок обліку;

графа 5 – цифра «1»;

графа 7 – загальна вартість товару відповідно до опису залишку товарів на початок обліку;

графи 6, 8, 9 - не заповнюються.

Перший запис про залишки товарів до Форми не вноситься, якщо у ФОП, в яких виникає обов'язок щодо ведення обліку товарних запасів, відсутні залишки товарів на дату виникнення такого обов'язку.

6. Виправлення інформації у Формі обліку здійснюється у такому порядку:

- 1) у графі «Примітки» рядка, що потребує видалення інформації, проставляється відмітка «анульовано»;
  - 2) у разі необхідності виправлення інформації:

у графі «Примітки» рядка, інформація в якому виправляється, проставляється позначка «анульовано — виправлено» із зазначенням порядкового номера рядка, в якому зазначено виправлену інформацію;

у графі «Примітки» рядка, що містить виправлену інформацію, проставляється позначка «виправлено» із зазначенням порядкового номера рядка, інформацію з якого виправлено.

- 7. Під час ведення обліку товарних запасів у паперовому вигляді записи у Формі обліку виконуються розбірливо чорнилом темного кольору або кульковою ручкою.
- 8. Під час ведення обліку товарних запасів в електронній формі ФОП обирає на власний розсуд програмний формат та метод внесення інформації до Форми обліку з дотриманням вимог цього Порядку.
- 9. Заборонено продаж товарів, на які у місцях продажу таких товарів (господарських об'єктах) відсутні:
- 1) первинні документи, записи про які внесено до Форми обліку, та/або, у випадках, передбачених цим Порядком, копії первинних документів;
  - 2) відповідні записи у Формі обліку про наявні первинні документи;
- 3) первинні документи та/або, у випадках, передбачених цим Порядком, копії первинних документів і записи у Формі обліку про такі первинні документи.
- 10. Форма обліку, первинні документи та, у випадках, передбачених цим Порядком, копії первинних документів на товари мають зберігатись у місці продажу (господарському об'єкті) до моменту вибуття останньої одиниці товару, відображеної в таких первинних документах.

Такі документи щомісячно групуються в хронологічному порядку їх відображення у Формі обліку та підшиваються для подальшого зберігання разом із Формою обліку, в якій інформацію про такі документи відображено.

11. Форма обліку, первинні документи та, у випадках, передбачених цим Порядком, копії первинних документів, які підтверджують облік та походження товарів, надаються посадовій особі контролюючого органу на її вимогу під час проведення перевірки.

Такі документи надаються особисто Φ OП або особою, яка фактично здійснює продаж товарів (надання послуг) та/або розрахункові операції в місці продажу (господарському об'єкті) такого Φ OП.

Форма обліку в електронній формі на вимогу посадових осіб контролюючого органу має бути візуалізована у форматі, який дозволяє такій особі здійснити його перегляд та/або копіювання.

Директор Департаменту податкової політики

Manaear

Лариса МАКСИМЕНКО

до Порядку ведення обліку товарних запасів для фізичних осіб-підприємців, утому числі платників єдиного податку

Форма ведення обліку товарних запасів

№ 3/ п	Дата внесення запису	Реквізити первинного документу, що підтверджує надходження або вибуття товару (п.2 Порядку)				Загальна вартість товарів за первинним документом, грн.		
		Вид	Дата	No	Постачальник (продавець, виробник) або отримувач товару (п.п. 3.3 п.3 Порядку)	Надходження товару (придбання, повернення товару від покупця, або внутрішнє переміщення) (п.п. 3.4 п.3 Порядку)	Вибуття товару (продаж товарів в безготівковій формі, внутрішнє переміщення, знищення або втрата, повернення товару постачальнику, використання на власні потреби) (п.п. 3.5 п.3 Порядку)	Примітки (п.п. 3.6 п.3 Порядку)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
		·						
			-					
					-			
		-						

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку ведення обліку товарних запасів для фізичних осіб – підприємців, у тому числі платників єдиного податку»

1. Мета

Проект наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку ведення обліку товарних запасів для фізичних осіб — підприємців, у тому числі платників єдиного податку» (далі — проект акта) розроблено з метою забезпечення виконання пункту 12 статті 3 Закону України від 06.07.1995 № 265 «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» (далі — Закон № 265) стосовно визначення порядку ведення обліку товарних запасів для фізичних осіб — підприємців, у тому числі платників єдиного податку.

2. Обгрунтування необхідності прийняття акта

Змінами, внесеними до пункту 12 статті 3 Закону № 265, передбачено, що суб'єкти господарювання, які здійснюють розрахункові операції в готівковій та/або в безготівковій формі (із застосуванням електронних платіжних засобів, платіжних чеків, жетонів тощо) під час продажу товарів (надання послуг) у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг, а також операції з приймання готівки для подальшого її переказу зобов'язані вести в порядку, встановленому законодавством, облік товарних запасів, здійснювати продаж лише тих товарів (послуг), що відображені в такому обліку.

Однак, незважаючи на те, що Законом № 265 для фізичних осіб – підприємців, які обрали спрощену систему оподаткування, передбачено обов'язок вести облік товарних запасів, ані Законом № 265, ані Податковим кодексом України форму і порядок ведення такого обліку не визначено.

У зв'язку з чим врегулювання питання може бути вирішено шляхом затвердження відповідного порядку ведення обліку товарних запасів для фізичних осіб – підприємців, у тому числі платників єдиного податку.

3. Основні положення проекту акта

Проектом акта передбачено затвердити Порядок ведення обліку товарних запасів для фізичних осіб – підприємців, у тому числі платників єдиного податку.

4. Правові аспекти

Закон № 265, Закон України від 20.09.2019 № 128 «Про внесення змін до Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» та інших законів України щодо детінізації розрахунків у сфері торгівлі та послуг».

5. Фінансово-економічне обгрунтування

Реалізація акта не потребуватиме додаткових фінансових витрат із державного чи місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови.

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

Проект акта потребує погодження з Міністерством цифрової трансформації України, Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, Державною податковою службою України, Державною регуляторною службою України та підлягає реєстрації в Міністерстві юстиції України.

7. Оцінка відповідності

Проект акта не суперечить зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції та праву ЄС.

Положення проекту акта не стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод.

Проект акта відповідає положенням міжнародно-правових актів з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, є гендерно нейтральним.

У проекті акта відсутні положення, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень, та положення, які створюють підстави для дискримінації.

8. Прогноз результатів

Запровадження норм проекту дозволить виконувати норму пункту 12 статті 3 Закону № 265 щодо ведення обліку товарних запасів.

Міністр фінансів України	Сергій МАРЧЕНКО
2021 p.	